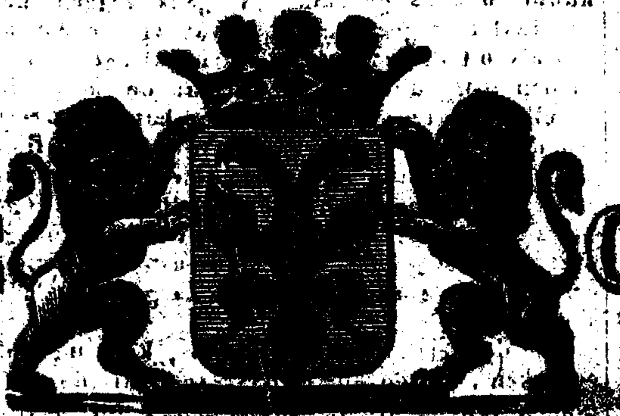
A°. 1848. N°. 11.

ARNHEMSCHE COURANT.

(De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is f [illegible] in drie maanden.)

ZONDAG 16 JANUARIJ.

(De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.)

[illegible] Advertentiën voor de Courant van den eigen dag moeten bezorgd worden des morgens vóór negen ure. Alle Advertentiën na negen ure inkomende blijven liggen tot het volgend nommer.

De antwoorden der regering met betrekking tot de bepalingen van het [illegible]

De antwoorden der regering op het verslag der Kamer over het Strafwetboek zijn, althans met betrekking tot den titel: *van laster en hoon*, bekend. Men ziet daaruit, dat de ministers voortaan alleen eene prijzende en roemende drukpersvrijheid gedoogen; eene berispende of spottende als eene aanranding van de rust der maatschappij willen gestraft zien. Het eenige punt, dat zij hebben toegegeven, is, dat laster en hoon *in het openbaar* zullen moeten gepleegd zijn. Het schijnt, dat onze ministers zelven oordeelen, dat hunne handelingen niet in staat zijn hen tegen de aanmerkingen der »kwade pers" te verdedigen. Zij durven hunne regtvaardigheid niet aan het verstand overlaten, [illegible] in strafwetten tegen allen, die anders dan lofliederen omtrent hen doen hooren. Zij willen daardoor eene meening van bekwaamheid wekken, welke zij schijnen te vermoeden, dat hunne daden niet in staat zijn te geven. Slechts lof en roem zal voortaan, wanneer de titel over laster en hoon in de Kamer aangenomen wordt, omtrent ambtenaren en regeringshandelingen mogen vermeld en gedrukt worden. Men wil niets »dan de »onverantwoordelijkstelling van hem die »[illegible] gedachten en gevoelens openbaart, »[illegible], waarvoor hem de grond»[illegible] verantwoordelijk wil »gesteld hebben, dat is [illegible] beleediging »van de regten der maatschappij of van bij»zondere personen." Maar men toont, dat men die regten in gevaar acht, zoodra zich eene andere dan eene prijzende stem daaromtrent hooren laat. Men zal het aan den Nederlander vrijlaten, aan de ministers en andere staatsdienaren den meest mogelijken wierook toe te zwaaijen; maar zoodra men iets in hen afkeurt, zal men »het oogmerk om te beleedigen" aanwezig verklaren; gevangenisstraf en geldboete zal het gevolg daarvan wezen, dat men niet in die mannen, die bij ons aan het bestuur van den staat deel nemen, volmaaktheid heeft weten te erkennen.

Het antwoord der regering schermt zeer met die woorden: »het oogmerk om te beleedigen." Achter deze tracht het zich te verschansen; het beroept zich op deze, wanneer men meent, dat het ontwerp voor de vrijheid van spreken en schrijven doodend is. Als men echter de eigene verklaring dier woorden leest, gelijk men die in het ontwerp vindt, zoo baren de bergen eene muis. »Het oog»merk om te beleedigen wordt geacht niet »te bestaan, indien noodzakelijke verde»diging, regtmatige aanklagt, verpligting »om getuigenis der waarheid te geven, »pligten van ambt, post, bediening of »eenige wettige betrekking, tot de daad »welke anders laster of hoon zou geweest »zijn, billijken grond en aanleiding heb»ben gegeven." Wordt het ontwerp wet, zoo zal men buiten die gevallen altijd »oogmerk om te beleedigen" [illegible]. Geen dier gevallen slaat op de beoordeeling en, zoo daartoe termen zijn, veroordeeling van regeringshandelingen door de drukpers. Men heeft niet eens zoo liberaal willen wezen als de heer VAN MAANEN in 1829 en 1830: tegenwoordig heeft men veel minder vertrouwen op zijn bestuur, dus toont van daar dat men de bepaling der toenmalige gelegenheidswetten, in welke de vrije beoordeeling van regeringshandelingen tegen straf gewaarborgd werd, niet heeft overgenomen.

Het zal dus den minister of ambtenaar, wiens eigenliefde gekrenkt is door de afkeuring of den spot over zijne handelingen, door het een of ander orgaan der drukpers geuit, altijd ligt vallen aan te toonen, dat hier »het oogmerk om te beleedigen" bestond.

Hoe men ook dezen titel *van laster en hoon* beschouwt, overal vindt men gevaar voor de vrije drukpers. Onbepaalde uitdrukkingen, welke tot allerlei uitleggingen aanleiding geven, vindt men maar al te veel. Zoo wordt, bij voorbeeld, hoon geacht en zal met gevangenisstraf en geldboete gestraft worden, het aantijgen van bepaalde daden, door welke men getracht zal hebben »iemand aan de minachting of bespot»ting van anderen prijs te geven." Uit de antwoorden der regering kan men zelfs zien, dat het die spot voornamelijk is, welken zij vreezen. In het Fransche wetboek verdient het afkeuring, dat men daar strafbaar gerekend wordt, wanneer men aan iemand daden zal ten laste gelegd hebben, welke hem »aan de haat »en aan de verachting zijner medebur»gers zullen blootstellen." Die woorden zijn te onbepaald en te rekbaar om in een Strafwetboek plaats te vinden. De wet behoort het misdrijf vast te stellen en dit niet aan den regter over te laten. Bij ons gaat men veel verder. *Haat en verachting* schijnen voor onze bewindslieden niet genoeg: de nog ruimere woorden *minachting en bespotting* worden daarom in de plaats gesteld. Waarom vreezen onze ministers zoo zeer, dat men over hen spotten zal? Zoo iets, zal spot nimmer doel treffen, tenzij hij waarheid bevatte: zonder dat zal men hem laf heeten en dan werkt hij altijd nadeelig op den spotter terug. Niets is erbarmelijker dan eene zoogenaamde aardigheid, om welke niemand lagchen kan. Nu zullen de ministers toch niet willen erkennen, dat zij ruimschoots grond tot allerlei spotternij geven en waarom dan den spot zoo zeer te vreezen, dat men daarin misdrijf ziet?

Men blijft ook weigeren het bewijs der waarheid van de opgegeven feiten toe te laten, zoo dit niet door middel van authentieke acten of regterlijke uitspraken kan geschieden. De getrouwe staatsburger zal dus moeten toezien, dat hier geschiede, waarvan wij onlangs de treurige voorbeelden zagen in een naburig rijk dat ministers zich omkoopen laten, dat zij de belangen des lands veil hebben voor den meestbiedende, hij zal moeten zwijgen; hij zal zijne verontwaardiging moeten verkroppen: indien hij zoo gelukkig niet is zijne overtuiging aan den procureur-generaal bij den Hoogen Raad te doen deelen of deze misschien meent, dat staatkundige redenen of een verbod des betrokkenen ministers hem wederhouden mogen den schuldige teregt te stellen: hij zal stilzwijgend ook het grofste vergrijp moeten aanschouwen; want waagt hij het daarvan iets in een openbaar geschrift te vermelden, en heeft hij geene authentieke acte of regterlijke uitspraak maar andere deugdelijke bewijzen, hij zal den minister in aanzien en eere zien schitteren en zelfs als lasteraar naar het kerkerhol gesleept worden. Al is hij zoo ver niet gegaan; al heeft hij slechts in eenige spottende woorden aan zijn gemoed lucht gegeven, hij zal als misdadiger gestraft worden en de minister, die voor goed eer en pligt schond, zal zijn lijden met een welgeval-

ligen lach aanschouwen. In het antwoord der regering wordt gezegd, dat in den regel bij laster en hoon geen bewijs van het ten laste gelegde feit te pas komt, dat het toelaten daarvan door middel van regterlijke gewijsden of authentieke acten »bloot elijk als eene exceptie *in favorem rei* moet beschouwd worden." Men wil dus ook geen ander bewijs bij ambtenaren toelaten. Maar uit het eene is geen argument tot het andere te trekken. Dat bijzondere personen, zoo veel de wetten zulks vermogen, tegen laster en hoon bewaard worden, rekenen wij noodzakelijk; het bijzondere leven moet niet aan het publiek prijs gegeven worden; maar de ambtenaar, de publieke persoon behoort aan het volk: zijne handelingen in die hoedanigheid mogen door ieder worden onderzocht en zijne fouten aangewezen. Hier behooren dus alle bewijsmiddelen te worden toegestaan: want bij de uitkomst daarvan hebben niet enkele individus maar heeft de maatschappij belang: en even zeker als de ambtenaar behoort te wezen, dat bij ongegronde beschuldiging zijn lasteraar de straf niet ontgaan zal, even zeker behoort de maatschappij te zijn, dat geene wettelijke bepalingen aan den ontrouwen ambtenaar eenen vrijbrief geven tot pligtsverzaking.

Wat zal de Kamer doen? Zal zij gelijk meermalen, wanen genoeg gedaan te hebben met *gesproken* te hebben of zal zij in overeenstemming daarmede *handelen*, eene wet verwerpen, welke op niets minder dan op het dooden der vrije drukpers uitloopt? Wij hopen, maar vreezen tevens. En toch, al kwame de wet tot stand, de goede zaak des lands zal desniettemin zegevieren; het zal misschien alleen wat later het geval wezen. Doch, wanneer eene regering genoegzaam hare eigene krachten wantrouwt, om alleen bescherming in hoon en lasterwetten te zoeken, dan toont zij dat zij ten einde spoedt. Zij sla daaromtrent de geschiedenis na.

Buitenlandsche berigten.

ITALIE.

De onlusten in Milaan schijnen veel ernstiger te zijn geweest dan men aanvankelijk geloofde. Men spreekt van 8 dooden en vele zwaar gewonden. Onder de eersten telt men den raadsheer *Magnanini*, die in het gevecht tusschen de soldaten en het volk onder den voet geraakte. Ook in Verona, Padua, Brescia en Bergamo heeft het gemeene volk zich met geweld verzet tegen het rooken der sigaren van de Oostenrijksche regie, zoowel als tegen het deelnemen aan de Oostenrijksche loterij, hetwelk bezwaarlijk door te zetten zal wezen, daar de Italianen hartstogtelijke lottespelers zijn.

Volgens andere berigten, waren 19 gewonden in het groote hospitaal gebragt, in het andere 4. De dagbladen van Milaan maken in het geheel geen gewag van het aantal dooden. Men schrijft de oorzaak van deze bloedige gebeurtenis geheel en al toe aan graaf. *Radetski*. Zoodra hij vernam, dat het volk besloten had de Oostenrijksche regie niet meer te rooken; liet hij onder de Oostenrijksche militairen een groot getal sigaren gratis uitdeelen, met aanbeveling om ze te rooken en zich goed te verdedigen. Natuurlijk verspreidden zich nu de soldaten al rookende door de straten en maakte ook al spoedig van hunne wapens gebruik. Volgens zeggen heeft de generaal zeer goed voorzien wat er gebeuren zou, zoo als uit de omstandigheid blijkt, dat hij reeds in den morgen van den 3den aan de hospitalen het bevel heeft gezonden, om alle beschikbare bedden en draagbaren in gereedheid te houden. Bij eenen wapensmid waren dien dag niet minder dan 180 paar pistolen gekocht. Het ongeluk zou dus niet te overzien geweest zijn, indien het aan de burgerlijke overheid niet gelukt ware, de rust ten minste voor eerst te herstellen. De schouwburg la Scala is gesloten.

Hoe de stemming in Milaan is, kan men daaruit opmaken, dat de adel aldaar voor al de uitnoodigingen van de gravin *Fiquelmont*, tot haar eerste winter-soirée, zonder uitzondering heeft bedankt.

Men gelooft, dat Oostenrijk geene meerdere troepen naar Italië afzenden zal. Reeds bedraagt de Oostenrijksche armée in Lombardye meer dan 60,000 man.

ENGELAND.

Londen, 12 *jan.* Te Stonehaven, in de nabijheid van Aberdeen, en te Cobbinshaw hebben den 8sten dezer, eenige onlusten onder de werklieden, welke aan den spoorweg arbeidden, plaats gehad, die van eenen zoo ernstigen aard waren; dat de troepen ter hulpe hebben moeten komen; meer dan een 1000tal werklieden, meestal Ieren, waren op de been.

NOORD-AMERIKA.

Het Noord-Amerikaansche dagblad *le Courrier des États Unis* van den 18den december jl. spreekt van het voornemen, dat bij Engeland bestaan zou, om de haven en de rivier San Juan in Nicaragua in bezit te nemen, en laat zich daarop op de volgende wijze uit:

»Wij hebben onlangs, zonder er zelven geloof aan te hechten, de tijding medegedeeld van de in-bezitneming der stad San Juan in Nicaragua door de Engelschen. Het is thans zeker, dat dit, zoo het nog niet gebeurd is, ten minste gebeuren zal. Wij hebben voor ons liggen officiële stukken, waaruit ten stelligste van de bedoelingen van Engeland ten deze blijkt en die te gelijker tijd de beweegredenen die hetzelve drijven, aan den dag brengen.

»Engeland, dat het beschermheerschap van het Indische koningrijk der Mosquitos op zich genomen heeft, heeft aan de regering van Nicaragua doen verklaren, »»dat de Engelsche regering besloten heeft de grensscheiding, waarop de Koning der Mosquitos regt heeft, te handhaven, en dat naar hare meening de rivier San Juan binnen de grenzen van het bedoelde rijk gelegen is."" De regering van Nicaragua heeft te vergeefs geantwoord, dat de haven van San Juan sedert onheugelijke tijden aan dien Staat behoord heeft, dat die haven de eenige is, welke hij bezit; dat men hem, door hem die haven te ontnemen, van de voornaamste hulpbron en alle middel om zijne schuldeischers te voldoen, berooven zou; Engeland is voor zulke redenen doof geweest. Het ongelukkige Nicaragua zal Engeland te vergeefs bedreigd hebben met een staats-bankroet, ja zelfs met een oorlog, waarin Nicaragua den staat San Salvador tot bondgenoot zou hebben; wij moeten er op rekenen de in-bezit-neming der genoemde haven binnen kort volvoerd te zien.

»Een te New-York uitkomend dagblad heeft wel verklaard, dat men alle reden heeft, om te gelooven, dat de regering der Noord-Amerikaansche Staten het in 1817 door den president *Monroe* gestelde beginsel zal handhaven, van namelijk niet toe te laten dat eenige Europesche mogendheid nieuwe koloniale bezittingen op het Amerikaansche vasteland verwerve. Maar, gelijk de *United States' Gazette* te regt zegt, het is de vraag of die regering thans op grond van het bedoelde beginsel handelen zal? Dezelfde geest, die bij de vereffening van het vraagstuk van den Oregon voorgezeten heeft, zou, zegt dat blad, thans eene vraag kunnen doen oprijzen, die Engeland misschien beleefdelijk beantwoorden zou met te zeggen dat het hier geene nieuwe koloniale vestiging geldt, maar slechts de uitbreiding eener bestaande vestiging, enz. Menigvuldige redenen van verschooning zijn er aan te voeren, zonder dat de heer *Polk* daarop iets zal kunnen antwoorden, en intusschen zal Engeland de rivier en het grondgebied van Nicaragua bezetten. Maar wat zal er gebeuren, indien Engeland niet eens beleefd genoeg is om eene of andere reden van verschooning aan te voeren? Zal dan de oorlog met Engeland geopend worden, terwijl die met Mexico nog niet geëindigd is? Het dagblad heeft eenigermate gelijk, wanneer het zegt, dat het voor de Vereenigde Staten thans moeijelijk is, om aan Engeland belangeloosheid en eerbiediging van het gebied zijner naburen te prediken."

De Fransche dagbladen deelen thans een protest mede, dat de zaakgelastigde der staten Nicaragua en Honduras tegen de vermelde in-bezit-neming bij de Engelsche regering heeft ingediend. Uit dat stuk blijkt, dat Engeland reeds werkelijk van de stad en haven van San Juan bezit heeft genomen.

Binnenlandsche berigten.

Amsterdam, 14 *jan.* In het *Handelsblad* van 14 januari (vrijdag) wordt berigt, dat men meent, dat er, op klagte van den boekhandelaar *Bosch* te Utrecht, door de Amsterdamsche regtbank regtsingang verleend is ter zake van nadruk, tegen [...] uitgevers hier ter stede van *Sue's Sept Péchés* [...]*pitaux*. — Die meening is verkeerd; juist het teg[...]deel is waar.

Op de klagte, die gerigt was tegen gebr. *Die[...]richs* en *M. H. Binger*, is wel, gelijk wij on[...]rigt zijn, door den officier van justitie regtsing[...] tegen deze uitgevers gevraagd, ten einde den kla[...] *Bosch* te Utrecht, niet te doen verstoken zijn [...] het regt, dat zijn gronden van plainte aan 's reg[...]oordeel worden onderworpen; doch de regtbank [...] raadkamer vergaderd, heeft den regtsingang gew[...]gerd op gronden, die voor den boekhandel vrij [...]langrijk zijn.

In substantie is door de regtbank, gelijk wij [...] goeder hand weten, overwogen: »dat ieder Ned[...]lander de vrijheid heeft om in de Nederlanden na[...]drukken de werken, die in een vreemd land uit[...]men, en dat die vrijheid slechts beperkt wordt in[...]val van wederkeerigheid, ten gevolge van een verd[...] met het vreemde land aangegaan, doch geenszins [...] vernietigd worden door eene bijzondere overeenkom[...] tusschen eenen buitenlandschen uitgever en eenen [...] Nederland gevestigden boekverkooper gesloten, [...] dat er geen tractaat tusschen de Nederlanden [...] Frankrijk bestaat, waarbij de letterkundige eig[...]dom wederkeerig is gewaarborgd; dat daarvan [...]sprake is in artikel 14 van het traktaat m[...] Frankrijk van den jare 1841 (*Staatsblad* no. 5[...] doch dat tot dusverre zoodanige nadere conven[...] nimmer tusschen die rijken is tot stand gekome[...] dat uit dien hoofde dan ook de wet van 1817 [...] den letterkundigen eigendom, in *casu* niet van to[...]passing is, waar het geldt het nadrukken van [...] geschrift, dat in een buitenlandsch dagblad (*le Co[...]stitutionnel*) verschijnt, al moge dan ook de uitge[...] van dat blad zelf (*Véron*) eenen Nederlander (*Bos[...] en Zoon*) in staat gesteld hebben om eene uitgave [...] dat geschrift naar de orginele copij hier te kunnen do[...]drukken; dat het zeker en stellig is, dat de uitg[...]ver van het Fransche blad, kooper van het we[...] van *Eug. Sue*, niemand hier te lande wegens nadr[...] zou kunnen vervolgen, en dat hij dus op een ander [...] geene meerdere regten kan overdragen, dan hij z[...] heeft.

Het blijkt, dat de officier van justitie dit gevoel[...] der regtbank deelt; want tegen die dispositie is do[...] Z. E. A., geen verzet aangeteekend.

(*Amst. C.*)

's Gravenhage, 12 *jan.* De heer mr. *Dekelh[...]* advokaat-generaal bij den Hoogen Raad, heeft hede[...] conclusie genomen, op de voorziening in cassatie va[...] den procureur-generaal bij het hof van Zuid-Hollan[...] tegen een arrest van dat hof, in zake den uitgeve[...] van den *Asmodée*.

Er waren twee gronden van cassatie bijgebrag[...] Wat den eersten grond betreft, schending van vor[...]men, gelooft de advokaat-generaal niet, dat de aan[...]gevoerde gronden, redenen tot cassatie kunnen opl[...]veren, daar het arrest, wat het eigenlijk gezeg[...] feit betreft, naar zijne schatting genoegzaam zou zij[...] gemotiveerd; voorts, dat de niet uitdrukkelijke ver[...]melding, dat het feit noch misdaad, noch wanbe[...]drijf, noch overtreding oplevert, geen grond aanbi[...] tot cassatie. Wat het eigenlijke materiële feit aan[...]gaat, namelijk wie de schrijver is, wie verspreid [...] heeft, en wat het betichte couranten-artikel behelst, [...] zoo is hij van meening, dat de vermelding en d[...] beslissing deswege in het beklaagde arrest aan d[...] voorschriften der wet voldoen, en dat dus dit midde[...] als zoodanig geen grond geeft tot vernietiging va[...] het arrest.

De beslissing der regters is, voorhanden, dat he[...] bedoelde artikel niet bevat het boosaardiglijk en openbaar smaden van den persoon des konings; en da[...] op dien grond de beklaagde en geïntimeerde van d[...] tegen hem ingestelde klagte van alle regtsvervolging [...] wordt ontslagen.

De Hooge Raad heeft meermalen beslist, dat zul[...] eene verklaring voldoende is te beschouwen, da[...] zulk eene uitspraak beantwoordt aan het doel en d[...] strekking van artikel 210 van het Wetboek van Straf[...]vordering. In de bekende zaak van *Thieme* heeft [...] de Raad zelf op gelijke wijze ten principale beslist.

Maar een naauwgezet onderzoek van het in deze[...] beklaagde arrest heeft bij den advokaat-generaal de [...] bedenking doen ontstaan of het arrest in een ander [...] opzigt wel behoorlijk is gemotiveerd? en of er da[...] niet een andere grond tot cassatie aanwezig is? Advokaat-generaal gelooft zulks, met het oog op de [...] jurisprudentie van dezen Raad.

Die bedenking bestaat namelijk hierin: de Hooge [...] Raad heeft, in de zaak van *Thieme* beslist, dat de [...] wetgever door het woord boosaardiglijk niet heeft bedoeld het gewoon opzet, en den gewonen wil om te [...] beleedigen, maar dat de wetgever daaraan eene meerdere kracht van beteekenis heeft toegekend, en zulks [...] als een eigenaardig kenmerk der bij die wet beteugelde [...] misdrijven heeft beschouwd, — dat dus ook over het [...] aanwezen van dit uitdrukkelijk gevorderd kenmerk [...] in een bijzonder onderzoek moet worden getreden en [...] dat alzoo over het boosaardige criterium van het boosaardige speciaal moet worden beraadslaagd en beslist.

Deze regtsleer van den Hoogen Raad eerbiedigende [...] oordeelt de advokaat-generaal, dat ook in de onderwerpelijke zaak, waar het evenzeer geldt de toepassing van de wet van 1 juni 1830, hetzelfde beginsel moet worden gehandhaafd.

Advokaat-generaal meent niet, dat hieromtrent het arrest genoegzaam zij gemotiveerd.

De gerequireerde is voor de arrondissements-regtbank te 's Hage vervolgd ter zake van het boosaardiglijk en in het openbaar smaden van den persoon des Konings, door in zeker dagblad-artikel te hebben gezegd, »dat de schrijver den Koning geene achting toedraagt als moetende hij, die zich wil doen achten, zich achtenswaardig maken.”

De grondslag der aanklagte, en het punt in geschil, was dus hierin gelegen, dat de beklaagde in een openbaar aangeduid geschrift den persoon des Konings boosaardiglijk zou hebben gehoond en gesmaad.

Het hof moest dus beslissen: 1o. of de beklaagde de schrijver was der betichte zinsnede? En dit heeft dan ook het hof zeer stellig uitgemaakt; 2o. moest worden uitgemaakt wat of die zinsnede inhield? ook dit is geschied.

Maar 3o. moest het hof tevens uitdrukkelijk beslissen niet alleen of er *animus injuriandi*, en dus hoon of smaad aanwezig was, maar ook speciaal of die hoon of smaad boosaardig was?

En dit nu zegt advokaat-generaal vindt men in het arrest niet.

Na de feitelijke beslissing, dat de beklaagde de schrijver is, na eene omstandige opgave van den inhoud des [illegible] vermelding van de verdediging des beklaagde, vindt men in het arrest eene ingewikkelde, en althans in het oog der advokaat-generaal niet zeer duidelijke considerans van die bladzijden, behelzende eene uitlegging van het bedoelde couranten-artikel, en dan volgt in eens (het zij met allen eerbied gezegd) zonder genoegzaam logisch verband, eene verklaring, dat de persoon des Konings niet boosaardiglijk is gesmaad. Wanneer men de geheele redenering van het hof analyseert, dan komt zij in substantie hierop neder, dat er niet gehoond is, *a.* omdat het de uiting is van een persoonlijk gevoelen en [illegible] eene negative verklaring is; en dan is de uitlegging welke het hof aan de bedoelde zinsnede geeft, geene andere dan deze: »Ik *Adriaan van Bevervoorde*, gevoel geene achting voor den Koning!”

De advokaat-generaal zou van zijne zijde wel kunnen overgaan om deze uitlegging van het hof, welke in zijn oog niet alleen erroneus is, maar welke hij ook uit een maatschappelijk oogpunt meent te moeten betreuren, met eenigen nadruk te moeten bestrijden. Immers dat de heer *van Bevervoorde* voor den Koning geene achting gevoelt, dat hij van oordeel is, dat de Koning zich niet achtenswaardig gedraagt, staat hem vrij, maar, dat zulks een persoonlijk gevoelen door de drukpers wordt verspreid en algemeen wordt gemaakt, dat zulks wordt geschreven in eene courant, waarvan de strekking over het algemeen is om den gang van het bestuur te berispen, om hooggeplaatste personen te vergulen, om aan het hier en daar bestaande misnoegen voedsel te geven, en om zelfs het denkbeeld eener revolutie, al is het dan ook slechts geheel in de verte, aan zijne lezers voor oogen te spiegelen, dat is, in het oog van den advokaat-generaal misdadig; dit moet in het maatschappelijk belang gestraft en beteugeld worden.

Maar aangenomen zelfs de waarheid en de gegrondheid van de beide door het hof vooruitgezette stellingen, dan zou hieruit nog geenszins het regt denkbeeld, het criterium van hoon of smaad, komen te vervallen, doch dan had ook juist daarom de regter niet het stilzwijgen moeten bewaren omtrent het al of niet bestaan van het boosaardig karakter, waaromtrent de Hooge Raad zoo zeer eene afzonderlijke beraadslaging en beslissing verlangt.

Want gesteld nu eens, dat de Hooge Raad met de beide beschouwingen van het hof *en* omtrent het persoonlijk gevoelen, *en* omtrent de negative verklaring, beide beschouwingen niet feitelijk, maar regtens, niet (instemt; gesteld eens, dat de Hooge Raad zich vereenigde met al hetgeen door den procureur-generaal in Zuid-Holland tot staving van het 2de middel is aangevoerd, zoo als de advokaat-generaal zich daarmede vereenigt, zou dan de Hooge Raad in deze zaak ten principale uitspraak kunnen doen? In geenen deele, want de beraadslaging omtrent het boosaardige feest men in het arrest niet, en juist daarom is het arrest niet behoorlijk gemotiveerd, en zal dus hiervan eene verwijzing naar een ander hof, en eene nieuwe instructie het gevolg moeten zijn. Er volgt toch uit het arrest nog niet, dat er geene *animus injuriandi* bestaan hebbe, of dat zulks niet boosaardiglijk zou zijn geschreven en verspreid. Daar dit nu *in facto* niet is uitgemaakt, zal het arrest op dien grond behooren te worden gecasseerd en deze zaak verwezen naar een ander geregtshof. Daartoe concludeert de advokaat-generaal en de kosten van deze cassatie te dragen door den staat.

De Hooge Raad zal den 2den februarij aanstaande in deze zaak uitspraak doen.

Zwolle, 21 jan. In de Hollandsche kolonie in den staat Michigan, in Noord-Amerika, gaan, volgens schrijven van Ds. *Van Raalte*, de zaken zeer naar wensch. De door hem opgerigte zaagmolen bragt meer dan dubbel op, en hij was voornemens er eene stijfselfabriek bij op te zetten. Er hebben landziekten in de kolonie geheerscht, doch zij begonnen sterk te verminderen. Hij had reeds 1700 menschen om zich heen. Ds. *Scholte*, die zich, zoo als wij vroeger gemeld hebben, in Iowa eene groote uitgestrektheid gronds met zeven boerderijen (farms) er op, had aangekocht, ging het met zijne bijhebbende landverhuizers zeer goed. (*O.*)

— Een nieuw bewijs van verblijdenden vooruitgang in de verdeeling der marken in de provincie Drenthe berigt men ons uit Sleen, in welke gemeente de markegenooten zijn overeengekomen om hunne marken in Zuidsleen, Noordsleen en Erm onderling te verdeelen. Men heeft den heer *Richter* te Oester-Hessel belast een plan van verdeeling op te maken. Men verwacht dat ook deze marke hare merkwaardige Hunnebedden, die tot hiertoe onbeschadigd zijn bewaard gebleven, als eerbiedwaardige gedenkteekenen der oudheid voor stoornis zal behoeden. — Ook de marken van Fledder en Diever staan spoedig verdeeld te worden.

Over het algemeen bestaan de marken in Drenthe thans nog meestal in veen- en heidegronden, vooral geschikt voor bosch- en bouwland, terwijl de broek- of lage gronden grootendeels in de vorige eeuw zijn verdeeld of afgestaan. (*O.*)

— Men schrijft van 's Gravenhage: Naar aanleiding eener missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, zijn de plaatselijke besturen door de gewestelijke overheid verzocht, om, wanneer vroeger dan in het jaar 1847 landverhuizers uit hunne stad of gemeente mogten zijn vertrokken, haar daarvan bij eenen afzonderlijken staat, waarop al de jaren bijeen getrokken zullen kunnen worden, zoo veel mogelijk mededeeling te willen doen.

Antwoorden der regering op het verslag van de commissie van rapporteurs, der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

De antwoorden van de regering op het verslag, nopens het onderzoek van de voorgedragene wetten, uitmakende het Wetboek van Strafregt, en de daarbij voorgestelde wijzigingen in deze ontwerpen, zijn gedrukt en aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal kenbaar gemaakt.

De regering verklaart daarbij, in het gevoelen te deelen, dat eene transitoire wet, *na* de aanneming *en voor* de invoerig van dit Wetboek, noodzakelijk is, maar dat het voorbarig zoude zijn, om nu reeds, en vóór dat het bedoelde Wetboek tot stand is gebragt, eene dergelijke wet te ontwerpen.

Betreffende artikel 38 van den eersten titel (*het placet*) verklaart de regering het navolgende:

»Het strekt der regering tot genoegen, dat de groote meerderheid der leden, die aan het onderzoek van dezen titel hebben deel genomen, met den geest en de strekking van dit artikel zich hebben vereenigd, en hebben verklaard, nu het hoofdbeginsel werkelijk in dit Wetboek is opgenomen, met de regering te willen medewerken, om zoo min mogelijk iemands gevoelen te dezer zake te kwetsen. en dat zij de thans voorgestelde redactie als zoodanige strekking hebbende mede hebben beschouwd.

»Ten aanzien van de 2de zinsnede van dit artikel vindt de regering geene bedenking, om daarin eene bepaling op te nemen, zoo als die in de tweede plaats in het verslag is voorgedragen. Deze drukt geheel de bedoeling uit, welke reeds in de oorspronkelijke redactie was gelegen en door het woord *uitsluitend*, hetwelk nu als overbodig kan wegvallen, wordt aangeduid. Men meent de voorkeur aan de alzoo aangevulde redactie van dit 2de lid te moeten geven boven die, welke in de eerste plaats in *ontkennenden* zin is voorgesteld, omdat deze te onbepaald schijnt en ook geacht kan worden minder waarborgen voor het beginsel aan te bieden. Tegen de nu opgenomene redactie oordeelt men, dat het geen afdoend bezwaar zal kunnen opleveren, dat daarin van de leer of tucht wordt melding gemaakt, daar hiermede aan den regter alleen ter beslissing wordt overgelaten, of de hier behandelde acten of geschriften die leer of tucht betreffen, maar geenszins die leer of tucht zelve aan zijne beoordeeling wordt onderworpen. Dat wegens de acten of geschriften, in dit artikel vermeld niet is opgenomen het bevel van vernietiging, dat in het 5de artikel van den Xden titel van het ontwerp van 1842 werd gevonden, is alleen daaraan toe te schrijven, dat men gemeend heeft, dat bij eenige afkondigingen van dezen aard dit als te stootend voor het gevoel van eenige gezindheid zou kunnen worden geacht, en de toepassing daarvan ook voor den regter in eenige gevallen bezwaren zoude kunnen opleveren. De regering blijft dan ook zwarigheid maken, dit voorschrift thans op te nemen, en dit te meer, daar zij van het nuttige en noodzakelijke daarvan bij dit onderwerp niet overtuigd is.

»Het 2de lid van dit artikel luidt dien ten gevolge bij het gewijzigd ontwerp aldus:

»Van deze bepaling zijn uitgezonderd die acten of ge-»schriften, welke òf gewetens-zaken van bijzondere personen, »òf onderwerpen van kerkelijke leer of tucht betreffen, zon-»der daarbij op eenigerlei wijze met aangelegenheden van »staatkundigen aard in aanraking te komen.”

Ten aanzien van artikel 39, luidt de memorie van beantwoording aldus:

»Teregt is begrepen, dat de eerste bepaling van dit artikel ook ziet op hetgeen door middel van eene van den kansel uitgesprokene rede plaats heeft. Het artikel 201 van den *Code Penal* sprak hiervan bijzonderlijk; opzettelijk zijn de uitdrukkingen hier meer algemeen gekozen, om alle uitvlugt, dat geene eigenlijke rede gehouden zou zijn, af te snijden.

»Even juist is de opmerking, dat het hier geenszins de bedoeling is, den bedienaren van de godsdienst het regt te ontnemen, hetwelk aan hen, als aan ieder ander, toekomt, om hunne gedachten door den druk bekend te maken. Niet alles wat door een bedienaar van de godsdienst wordt in het licht gegeven, is onder deze wets-bepaling begrepen, maar alleen dat, wat door hem *als zoodanig* in zijne betrekking wordt *uitgevaardigd*, en uit dien hoofde is dan ook dit woord hier gebruikt.”

Het eerste lid van artikel 2 van den 4den titel wordt aldus voorgedragen:

»Eene openbare godsdienstoefening, of openbare gods-»dienstige plegtigheid, mag alleen worden gehouden binnen »gebouwen, of besloten plaatsen. Indien die gebouwen of »plaatsen niet door de regering ten voormelden einde inge-»willigd of erkend zijn, moet van iedere daarin te houden »openbare godsdienstoefening of openbare godsdienstige pleg-»tigheid ten minste vier en twintig uren te voren aan het »hoofd van het gemeente-bestuur schriftelijk worden kennis »gegeven.”

Ten aanzien van artikel 1, 5de titel (betreffende *drukkers en schrijvers*) wordt door de regering de volgende redactie voorgesteld:

»De uitgever, de verkooper en de verspreider van eenig in »druk vervat geschrift, waarin de naam en de woonplaats, noch »van den schrijver, noch van den drukker zijn vermeld, »worden met correctionele gevangenisstraf van ten langste »twee maanden en geldboete van vijf en twintig tot drie »honderd gulden, te zamen of afzonderlijk, gestraft.

»Indien de verspreider slechts als lasthebber heeft gehandeld, »en op de eerste aanmaning van den regter zijnen lastgever »voldoende heeft aangewezen, zoodat deze, indien hij nog in »leven is, in regten kan worden betrokken, wordt geene straf »tegen hem uitgesproken.

»Deze aanmaning geschiedt gedurende de voorloopige in-»structie en, bij gebreke van deze, ter teregtzitting, en over »het voldoende der aanwijzing wordt in de raadkamer, of bij »de beslissing der zaak geoordeeld.”

De regering doet deswege het volgende opmerken:

»Door de wijzigingen en bijvoegingen, aan dit artikel gebragt, gelooft men, dat de meeste daaromtrent gemaakte bedenkingen en gedane vragen mogen geacht worden te zijn opgelost. Alleen meent men hier nog te moeten verklaren, dat men juist de uitdrukking: *»in regten betrekken”* gekozen heeft, ten einde te vermijden dat de bedoeling van den wetgever zou kunnen schijnen te zijn, dat, indien beiden in leven zijn, alleen de werkelijk gevolgde straf van den lastgever den lasthebber van de straf zou ontheffen. Ofschoon, naar het verslag te oordeelen, de gekozen bewoording dien twijfel niet zou schijnen te hebben opgeheven, moet echter de regering verklaren, dat zij niet weet, dat ergens in de wet de uitdrukking *»in regten betrekken”* voor *»veroordeelen”* wordt gebruikt; maar integendeel gelooft zij, dat die woorden, die zij dan ook gemeend heeft te moeten behouden stellig slechts de gelegenheid ter vervolging en niet de zekerheid of uitkomst eener veroordeeling inhouden. Hierbij heeft men gemeend, alleen de voorwaarde van het in leven zijn te moeten bijvoegen, omdat door den dood het regt tot strafvordering ophoudt. De krankzinnige kan in regten worden betrokken: eerst wanneer die omstandigheid den regter is gebleken, wordt hij buiten vervolging gesteld. En wat nu betreft het geval, dat de lastgever uitlandig is, en zich alzoo buiten de vervolging bevindt of stelt, zoo is het juist dit geval, hetwelk de wetgever bij deze bepaling moet op het oog hebben en waarin hij den lasthebber stellig aansprakelijk stellen moet. Neemt men dit weg, dan kan alles, wat men hier en op andere plaatsen in dit Wetboek door strafbepalingen verlangt te weren, buitenslands geschiedende, hier te lande al deszelfs kwade gevolgen ongestraft doen gevoelen, en de wetgever zal zijne pogingen verijdeld zien, doordien hij zelf den weg zal hebben aangewezen, dien de dader tot het straffeloos overtreden der wet dient in te slaan.”

Ten aanzien van de medegedeelde bedenkingen, nopens den 15den titel (*hoon en laster*) verklaart de regering het volgende:

»De regering heeft de bedenkingen, die in het verslag bij dezen titel zijn opgeteekend, met bijzondere aandacht overwogen, en zij durft zich vleijen, dat de in dien titel gebragte veranderingen daarvan het bewijs opleveren. Intusschen blijven nog eenige punten ter beantwoording over, wel niet zoozeer tot wederlegging van de beschouwingen, in het verslag ontvouwd, als ter verdediging van het wets-ontwerp, overeenkomstig die beschouwingen

»Drie hoofdbedenkingen zijn tegen dezen titel gemaakt: 1°. men wil geen laster of hoon strafbaar stellen, dan die welke *in het openbaar* zijn gepleegd; 2°. men wil bovenal hebben uitgedrukt, dat aan laster en hoon niet te denken valt, wanneer het oogmerk om te beleedigen gemist wordt; 3°. men wil niet, dat de zucht tot het weren van schadelijk misbruik zoo verre ga, dat daardoor te kort zou kunnen worden gedaan aan die vrijheid van spreken en schrijven, welke in ons land tot de grondwettige regten behoort.

»Omtrent de eerste opmerking zij het genoeg aan te voeren, dat, blijkens de artikels 5 en 6 van het ontwerp, in verband beschouwd met de artikels 1 en 2 van hetzelve, geen doel ooit heeft bestaan, om laster en hoon als zoodanig aan straf te onderwerpen, dan wanneer die gepleegd zijn in het openbaar, of ten aanhoore van meerderen, beide in den zin, zoo als die bij artikel 12 werd verklaard; ofschoon dit dan niet met zoo vele woorden in de difinitiën maar in de laatstgenoemde artikelen van het ontwerp was opgenomen. De regering heeft bij nadere overweging gemeend, dat de in artikel 10 voorkomende uitbreiding der openbaarheid tot het *ten aanhoore van meerderen* te kunnen doen vervallen. Laster en hoon om als zoodanig te kunnen worden beschouwd, zullen nu *in het openbaar* moeten zijn aangedaan, volgens de omschrijving, daarvan thans in het 3de artikel gegeven; en de vermelding van dit vereischte van het wanbedrijf kon daarmede nu ook in de definitiën zelve bij de artikelen 1 en 2 worden gebragt, en is dit dan ook gedaan. Men durft vertrouwen hiermede aan het verlangen der Kamer te hebben voldaan.

»Van de tweede bemerking heeft de regering de strekking niet geheel kunnen bevatten; zoo waar en juist als zij de beschouwingen van het verslag, omtrent het oogmerk, om te beleedigen, als eerste en onmisbaar vereischte tot laster en hoon achtte; zoo zeer als zij daarin de bevestiging aantrof, dat hare inzigten ten deze haar het regte spoor hadden doen houden; — zoo kon het niet anders, of zij moest in de geuite denkbeelden van de meerderheid der leden van de Kamer eene krachtige verdediging van het voorgedragen ontwerp vinden. En echter schijnen die beschouwingen niet met dat doel, maar integendeel tot bestrijding van het ontwerp en tot aandrang op deszelfs herziening, ten aanzien van het bewuste punt, te zijn ter neder gesteld.

»Met het oog op de beide eerste artikelen moest de regering zich zelve toch de getuigenis geven, dat het wel niet mogelijk ware op eene meer zekere wijze aan hetgeen verlangd werd te voldoen, dan geschied is. Het oogmerk

om te beleedigen toch, was niet elders in de wet, maar in de definitie zelve van het misdrijf met zoo vele woorden opgenomen. Daarenboven had men, ofschoon de plaatsing in het begin of aan het slot der definitie op zich zelve geen verschil kon maken, echter, ten einde aanstonds te doen uitkomen, waarin het hoofdkenmerk dezer daden gelegen was, dit oogmerk voor alles in de bepaling gebragt. Men moet betuigen, niet te begrijpen, hoe men de bedoeling, dat tot laster en hoon altijd het oogmerk om te beleedigen moet bestaan, en dat daarvan moet blijken, op eene meer ontwijfelbare wijze zou kunnen doen in de wet uitkomen. Te vergeefs heeft de regering naar het middel daartoe gezocht, en zij heeft dan ook gemeend, de bepalingen van het ontwerp in de artikelen 1 en 2 in dit opzigt te moeten behouden, gelijk zij gesteld waren.

»De derde bemerking staat met de tweede in het naauwste verband. Wanneer het eene waarheid was, dat het ontwerp niet als een eerste en onmisbaar vereischte tot laster en hoon het oogmerk om te beleedigen vorderde, dan erkent men gereedelijk, dat de overige opgegevene kenmerken dier daden bezwaarlijk zouden verhoeden, dat het geval niet zou kunnen bestaan, dat ook hij als strafbaar zou kunnen voorkomen, die slechts van zijne grondwettige vrijheid van spreken en schrijven had gebruik gemaakt. Maar nu dit oogmerk, als onafscheidelijk bestanddeel van laster en hoon beide, in de wet is opgenomen, houdt de regering het voor onmogelijk, dat de thans voorgedragen bepalingen ooit inbreuk zouden kunnen maken op de oefening van dit grondwettig regt. Ware zij hiervan niet overtuigd, zij zou het ontwerp niet aldus hebben aangeboden, veelmin thans daarbij volharden. — De regering gelooft echter, niet noodig te hebben eene dergelijke verklaring af te leggen, waar de bepalingen der wet zelve zoo duidelijk spreken. In de voorschriften van dezen titel wordt niets gevonden dan de verantwoordelijkstelling van hem, die zijne gedachten en gevoelens openbaart, voor datgene, waarvoor hem de grondwet in artikel 225 verantwoordelijk gesteld hebben wil, dat is, voor de beleediging van de regten der maatschappij, of van bijzondere personen. Of zouden, meent men te mogen vragen, de regten van anderen, indien dit alles met het blijkbaar oogmerk daartoe geschiedt, niet beleedigd worden door daden, welke hunne eer en goeden naam aanranden, door daden, welke hen openlijk aan verachting of bespotting prijs geven? Het is niet denkbaar dat eenige grondwet, dat eenig beginsel van staatsburgerlijk regt het ongestraft in het openbaar plegen van zoodanige daden met het verachtelijk oogmerk, om te beleedigen, onder de vrijheden en regten der burgers zou kunnen opnemen, en bij onze instellingen is dit voorzeker niet, maar wel stellig het tegendeel gedaan. Wat meer is, het is niet denkbaar, dat pligt, geweten, zucht om het goede te bevorderen, de maatschappij te verbeteren en voor te lichten, of eenige andere goede of geoorloofde bedoeling, welke ook, dergelijke daden ooit zou kunnen noodzakelijk of zelfs ooit zou kunnen mogelijk maken. Deze en dergelijke beschouwingen heeft de regering zich bij haar ontwerp voorgesteld, en angstvallig overwogen, maar zij is overtuigd geworden, dat ieder onbevooroordeeld onderzoek van haar ontwerp tot de erkenning van deszelfs aannemelijkheid zal moeten leiden. Zij heeft daarbij, ontveinzen wil zij het niet, het oog gevestigd op het kwaad, dat in onzen tijd door laster en hoon op de onbeschaamste en laaghartigste wijze door de geheele maatschappij verspreid wordt. Maar zij is bij de behoefte van het oogenblik niet blijven stilstaan: zij heeft getracht dit gedeelte der wetgeving zoodanig in te rigten, gematigdheid daarin aan behoorlijke gestrengheid parende, dat gewaakt worde tegen misdrijven, die zeker ook in de toekomst en in alle tijden, in mindere of meerdere mate, voor de maatschappij te duchten zullen zijn, en welke voor te komen en te beteugelen tot een der hoofdpligten van elke welgeordende en krachtige regering behoort."

Ten opzigte van enkele bijzondere bepalingen van dezen titel merkt men nog het volgende op:

»Iemand te smaden of te bespotten, hem aan de verachting of bespotting prijs te geven en dit wel openlijk en opzettelijk, staat, naar de meening der regering, op verre na niet gelijk met de eenvoudige beleediging, die zich bij enkele beleedigende uitdrukkingen of scheldwoorden, in drift uitgebragt, bepaalt. Die daden slechs met eene kleine geldboete of gevangenis van weinige dagen te straffen, zou aan de behoefte der maatschappij voorzeker niet voldoen. Te dien aanzien is in de laatste jaren eene rijke ondervinding opgedaan. Het mag dan ook onraadzaam geacht worden, bij de definitie van hoon alleen tot de aanranding van iemands eer of goeden naam, even als dit bij den laster plaats heeft, zich te bepalen, niet alleen omdat er alsdan te gering verschil zou bestaan tusschen beide, maar ook voornamelijk omdat smading, bespotting en verachting, zonder nog in eigenlijken zin gezegd te kunnen worden de eer of goeden naam aan te randen, door kwaadaardigheid, valschheid en gestadige herhaling van dien aard kunnen zijn, dat zij letterlijk den meest braven en verdienstelijken man zedelijk in zijnen maatschappelijken toestand vernietigen. Zoo tegen eenig kwaad, mag wel in onze dagen tegen dit misdrijf gestrengelijk worden gewaakt.

»Daar met eene *openbare plaats* slechts eene zoodanige wordt aangeduid, die voor het publiek toegankelijk is, en mitsdien ook dan bestaat, wanneer zich niemand te dier plaatse bevindt, heeft men het met den aard der zaak en de natuurlijke bedoeling der bepalingen voor het ontwerp overeenkomstig geacht, ten minste het tegenwoordig zijn van een zeker aantal personen tevens te vorderen. Overigens geeft men gaarne toe, dat de bepaling van dit aantal aan hetzelfde gebrek lijdt, maar ook lijden moet, hetwelk bijna van iedere zoodanige getalsbepaling in de wet geldt, dat zij min of meer eigendunkelijk is.

»Door de bijvoeging: »onder anderen" komt nu het bloote lijk aanwijzende van deze bepaling duidelijk uit, hetgeen altijd de bedoeling is geweest, daar alles te dien aanzien toch van het oordeel des regters moet afhangen. Hiermede wordt dan ook alle verdere bijvoeging van meer algemeenen aard noodeloos.

»Het beginsel, waarvan men bij het ontwerp is uitgegaan, en hetgeen de bepaling heeft ten gevolge gehad, dat geen ander bewijs dan dat van authentieke akten en regterlijke gewijsden wordt toegelaten, wordt, blijkens het verslag, zoo zeer door de meerderheid in de Kamer gedeeld, dat men verklaard heeft, dat bij het aangenomen stelsel, omtrent het oogmerk om te beleedigen, geen bewijs van de te last gelegde daad kan worden toegelaten, zoodat de bepaling omtrent de authentieke acte en het regterlijk gewijsde, als eigenlijk met dit stelsel niet overeenkomende, blootelijk als eene exceptie *in favorem rei* moet worden beschouwd. Daar nu voor den laster en hoon dezelfde vereischten bestaan, hetzij die tegen eenen ambteloozen persoon, hetzij die tegen eenen ambtenaar als zoodanig gepleegd worden, zoo belet deze zelfde beschouwing, om ten aanzien van laatstgemelden het bewijs der aangetijgde daadzaken in het algemeen toe te laten. Ook hier toch wordt het oogmerk om te beleedigen evenzeer in de eerste plaats gevorderd.

»De reden, waarom deze bepalingen, die laster en hoon betreffen hier en niet in den 1sten titel van dit boek geplaatst zijn, is daarin te zoeken, dat hier van laster en hoon gehandeld wordt, en de definitiën daarvan worden gegeven. Bezwaarlijk zou de behandeling daarvan in dien 1sten titel hebben kunnen plaats vinden, en eigenlijk behoort zij ook dáár niet, daar het hier niet geldt, gelijk aldaar, feitelijke aanslagen op het leven van den Koning en andere hooge personen, of bedreiging daarvan, welke daden met de verstoring van de rust en veiligheid van den staat altijd uit derzelver aard in het onmiddellijkst verband staan.

»De bepaling van artikel 8 is, bij het wegvallen van het stelsel, dat laster en hoon ook niet slechts in het openbaar, maar mede ten aanhoore van meerderen zouden kunnen gepleegd worden, onvermijdelijk geworden. Den Koning en de overige in dat artikel genoemde hooge personen heeft men nu uitdrukkelijk daartegen moeten beveiligen, dat hun geene beleedigingen in hun eigen paleis, noch op eenige andere niet openbare plaats, door iemand in persoon zou kunnen worden aangedaan.

»De misdrijven, waarvan in dit artikel de rede is, als de nadeeligste gevolgen kunnende opleveren, behooren niet ongestraft te blijven. Zij konden niet minder gestraft worden dan, of zelfs gelijkelijk met die, welke tegen ieder ander worden begaan. Aan deze overweging is dit artikel deszelfs oorsprong verschuldigd, hetwelk dan ook de strekking zal hebben, om de bepaling der wet van den 28sten september 1816 (*Staatsblad* no. 51) te doen vervallen."

De artikelen 7, 8 en 9 van dezen titel worden aldus voorgedragen:

»Laster wordt gestraft met correctionnele gevangenisstraf »van ten minste drie jaren en geldboete van niet minder dan »duizend gulden;

»Hoon met correctionnele gevangenisstraf van een tot drie »jaren en geldboete van drie honderd tot twee duizend »gulden;

»indien zij zijn gepleegd tegen den persoon van den Ko»ning, van de regerende Koningin, van den naasten erfge»naam van de kroon of van den regent.

»Die aan den Koning, de regerende Koningin, den naas»ten erfgenaam van de kroon of den regent, in persoon op»zettelijk eene beleediging heeft aangedaan, wordt gestraft »met correctionnele gevangenisstraf van ten minste zes maan»den en geldboete van niet minder dan twee honderd gulden.

»Laster wordt gestraft met correctionnele gevangenisstraf »van drie maanden tot twee jaren en geldboete van honderd »tot twee duizend gulden;

»Hoon, met correctionnele gevangenis-straf van één tot »zes maanden en geldboete van vijf en twintig tot vijfhon»derd gulden;

»indien zij tegen vreemde souvereinen gepleegd zijn."

Het eerste lid van artikel 12 (hetwelk in het gewijzigd ontwerp artikel 3 zal worden) luidt aldus, terwijl het tweede lid wordt weggelaten:

»Onder »in het openbaar" wordt in de beide voorgaande »artikelen verstaan, dat de aldaar omschreven daden op »eene openbare plaats, of in eene openbare bijeenkomst, »in beide gevallen in tegenwoordigheid van ten minste tien »personen, gepleegd zijn, of wel dat zij hebben plaats ge»had."

De regering volhardt bij haar gevoelen, om het *tweegevecht* als een *delictum sui generis* te moeten beschouwen, en daartegen bijzondere strafbepalingen voor te stellen.

Advertentiën.

Marktprijzen.

Arnhem, 14 januari 1848.

Oude Weit van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Nieuwe Weit* van *f* tot *f* 11.50; *Nieuwe Rogge* van *f* 6.25 tot *f* 6.70; *Bo* van *f* 6.75 tot *f* 7.45; *Garst* van *f* 5.00 tot *f* 5.70; *F sche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Paardhaver* van *f* tot *f* 3.60; *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Pa Boonen* van *f* 6.50 tot *f* 7.00; *Graauwe Erwten* van *f* tot *f* 9.50; *Groene Erwten* van *f* 12.50 tot *f* 0.00; *Erwten* van *f* 9.00 tot *f* 9.75; *Koolzaad* van *f* 0.00 *f* 0.00; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Klaver* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Aardappelen* van *f* 2.40 tot *f* 2 *Boter* van *f* 0.82 tot *f* 0.88 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 15 Jan. 1 El 2 Palm 5 Duim; gew. 5 D. gev. 0

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdru